

Status Openbaar	Datum vergadering Gedeputeerde Staten 23 juni 2026	Eindtermijn n.v.t.
---------------------------	--	------------------------------

Onderwerp

Behandelvoorstel motie 1996 Naar meer afstand en onafhankelijkheid voor het Zuid-Hollands mediafonds

Advies

1. Vast te stellen de GS-brief aan Provinciale Staten met het behandelvoorstel voor motie 1996, naar meer afstand en onafhankelijkheid voor het Zuid-Hollands mediafonds.
2. Vast te stellen de publieksamenvatting voor het behandelvoorstel van motie

Besluit GS

Vastgesteld conform advies.

Bijlagen

- GS-brief aan PS met behandelvoorstel motie 1996 Naar meer afstand en onafhankelijkheid voor het Zuid-Hollands mediafonds

Toelichting voor het College

In de Statenvergadering van 22 april 2026 hebben Provinciale Staten besloten tot het instellen van de subsidieverordening Stimuleren lokale, regionale en provinciale journalistiek in Zuid-Holland. Tijdens de behandeling is de motie 1996 aangenomen (met steun van JA21, JOU, ChristenUnie, PvdD, PRO, CDA, HvZH, SGP, PVV, SP en D66) met de titel 'Naar meer afstand en onafhankelijkheid voor het Zuid-Hollands mediafonds'. De essentie van de motie is dat versneld wordt toegewerkt naar een voorstel voor een mediafonds in een stichtingsvorm en er sneller duidelijkheid is of en zo ja hoe gemeenten betrokken worden bij een nieuwe regeling op meer afstand.

Gedeputeerde Staten stellen voor om onderstaande stappen te doorlopen om versneld te komen tot een regeling op afstand en te weten of en zo ja hoe gemeenten bij de regeling kunnen worden betrokken. Het is in de inzet dat voor het einde van 2027 een besluit is genomen, zodat vanaf 1 januari 2028 de overgang naar een onafhankelijke stichting een feit is.

Van subsidieregeling naar een stichtingsvorm

Inmiddels is er de nodige kennis ontwikkeld over een stimuleringsregeling voor de journalistiek in stichtingsvorm. In Zuid-Holland is met name in Leiden sprake van een inmiddels langdurige ervaring ([Leids Mediafonds](#)). Ook in Delft ([Mediafonds Delft](#)) wordt al meerdere jaren gewerkt met een stichting. Daarnaast is er het mediafonds van de provincie Utrecht ([Home - Mediafonds Provincie Utrecht](#)). Het voorstel is dat met elk mediafonds een ambtelijk overleg wordt georganiseerd om kennis te delen. Vanuit de provincie zullen alle benodigde experts aansluiten, zoals juristen, om input te verzamelen die nodig is om tot een stichting te komen. Op basis van de verkregen inzichten en onze eigen regels en voorschriften wordt aan Provinciale Staten teruggekoppeld wat het pad is om te komen tot een stichting mediafonds in Zuid-Holland. Provinciale Staten worden hierover voor het einde van 2026 geïnformeerd.

In motie 1717 van 9 juli 2025 werd gevraagd om een evaluatie van de regeling. Gedeputeerde Staten stellen voor om de evaluatie in te zetten om te bezien hoe de stichting optimaal kan worden ingericht op basis van de resultaten van de evaluatie.

Daarna kan in 2026 en 2027 de stichting Mediafonds Zuid-Holland inclusief de financiering ervan worden uitgewerkt. Provinciale Staten worden op de hoogte gehouden van de ontwikkelingen.

Deelname gemeenten

Behalve Leiden en Delft kennen ook Rotterdam en Den Haag regelingen om de journalistiek te ondersteunen. In beide gemeenten gaat het om fondsen met een iets andere en bredere insteek. In Den Haag bijvoorbeeld bestaat Stichting Luis in de Pels en de subsidieregeling mediabeleid Den Haag 2022, in Rotterdam de Mediaregeling en projectsubsidies cultuur.

Verder heeft de gemeente Katwijk zich aangesloten bij het Leids Mediafonds. De afspraken die hiervoor zijn gemaakt zijn mogelijk weer interessant voor de opties tot samenwerking tussen regio's/gemeenten en een provinciaal fonds.

Om het gesprek over dit onderwerp met Zuid-Hollandse gemeenten te starten is het voorstel om in 2026 ambtelijk vier regionale bijeenkomsten te organiseren. Ook hierover zal een terugkoppeling worden gegeven aan Provinciale Staten. Voor het vervolg zullen gesprekken met individuele gemeenten aan de orde zijn, naast besluitvorming in colleges en gemeenteraden. In 2027 vindt de nadere uitwerking plaats van de samenwerking tussen regio's/gemeenten en de provincie om de journalistiek te ondersteunen. Het is de inzet dat bij besluitvorming over de stichtingsvorm ook duidelijk is in hoeverre gemeenten een rol nemen in het stimuleren van lokale journalistiek in Zuid-Holland.

Sessie met redacties huis-aan-huisbladen

Tijdens de Statenvergadering van 22 april 2026 heeft gedeputeerde Van Leeuwen de toezegging gedaan dat er in overleg met de redacties van huis-aan-huisbladen een sessie zal worden georganiseerd om te bezien wat nodig is om de betrokkenheid van huis-aan-huisbladen te versterken. Er is inmiddels overleg geweest met een vertegenwoordiger van de Nederlandse Nieuwsblad Pers (NNP), de koepel van huis-aan-huisbladen. In Zuid-Holland zijn zestien uitgevers actief die huis-aan-huisbladen uitbrengen. In principe gaat het om één huis-aan-huisblad per gemeente. De sessie met de uitgevers zal in het najaar van 2026 worden georganiseerd. Voor de korte termijn heeft de NNP de betrokken redacties via de eigen kanalen op de hoogte gesteld van de subsidieregeling van de provincie en zijn ook afspraken gemaakt hoe aanvragers kunnen worden ondersteund om een goede aanvraag te kunnen indienen.

Financieel en fiscaal kader

Totaalbedrag excl. BTW : € 333.000,00.
Programma : Ambitie 1 - Samen werken aan Zuid-Holland
Financiële risico's : Er zijn geen financiële risico's.

Voor de jaren 2026-2028 is in totaal 1 miljoen beschikbaar en in de begroting is hier reeds rekening mee gehouden. Voor een nieuwe regeling met een stichting is het vanzelfsprekend nodig dat daarvoor (structurele) financiering wordt geregeld met ingang van 2029.

Juridisch kader

Het is in deze fase nog onduidelijk hoe een stichting er precies uit komt te zien. De juristen van de provincie zullen vanzelfsprekend worden betrokken bij de ambtelijke overleggen met de gemeenten en stichtingen in Delft, Leiden en de stichting en provincie in Utrecht. Ook zullen zij worden betrokken bij het oprichten van een stichting en alle (bestuurlijke) stappen die hiervoor moeten worden genomen. Bij de statuten van de stichting zal aan de voorkant rekening worden gehouden met de deelname van Zuid-Hollandse gemeenten. Ook worden zij betrokken op welke wijze afspraken tussen de stichting en Zuid-Hollandse gemeenten het beste kunnen worden vastgelegd.

Voorafgaande besluitvorming

Tijdens de behandeling van de Voorjaarsnota en Kadernota op 9 juli 2025 hebben Provinciale Staten motie 1717 aangenomen met als titel 'Stimuleren van lokale, regionale en provinciale journalistiek'. Daarbij heeft Provinciale Staten aan Gedeputeerde Staten verzocht om:

1. Een nieuwe subsidieregeling 'stimuleren lokale regionale en provinciale journalistiek 2026-2028' op te stellen,
2. De regeling uitsluitend te richten op het stimuleren van vernieuwende journalistieke producties van bestaande provinciale, regionale en lokale mediaorganisaties, waarbij cofinanciering van andere mediafondsen mogelijk is,
3. In overleg met een afvaardiging van de media te komen tot een effectieve subsidieregeling, hiervoor voor drie jaar in totaal € 1 miljoen vrij te maken en vanuit een eventueel positief begrotingssaldo of vanuit de algemene reserve te dekken,
4. In de periode 2026-2028 te onderzoeken of (kleinere) gemeenten bij het provinciale fonds willen aansluiten of bij projecten cofinanciering willen geven.
5. In de periode 2026-2028 te onderzoeken of een structureel provinciaal mediafonds na 2028 meerwaarde heeft. Hierbij de effecten van het provinciaal mediafonds gedurende de looptijd te monitoren en hierover aan PS te rapporteren. Hierbij ook te kijken naar mogelijkheden om de onafhankelijkheid van een mediafonds te versterken, waarbij inspiratie kan worden gehaald uit de wijze waarop het mediafonds in Utrecht is vormgegeven.

Op 23 september 2025 hebben Gedeputeerde Staten een besluit (besluitnummer PZH-2025-877932253) genomen over het behandelvoorstel van motie 1717 conform bovenstaand dictum. Met motie 1996 'naar meer afstand en onafhankelijkheid voor het Zuid-Hollands mediafonds' wordt dit proces versneld.

Proces

Het streven is dat aan Gedeputeerde Staten voor het eind van 2026 voorstellen worden voorgelegd voor de nieuw op te richten stichting. Tevens is de inzet dat dan een beeld wordt geschetst van de interesse van gemeenten om te participeren in een Zuid-Hollands mediafonds of mogelijk één van de gemeentelijke fondsen.

Participatie en rolneming

Het behandelvoorstel is inhoudelijk in lijn met de eerder aangenomen motie 1717. Die motie is besproken met de initiatiefnemers van de motie. In het vervolgproces worden Gedeputeerde Staten en Provinciale Staten regelmatig op de hoogte gehouden van de ontwikkelingen.

Communicatiestrategie

De communicatie richt zich met name op gemeenten om hen uit te nodigen voor de regionale bijeenkomsten om daar gezamenlijk te verkennen of en zo ja hoe gemeenten meer kunnen worden betrokken bij het ondersteunen van de journalistiek. Daarnaast worden redacties van huis-aan-huisbladen benaderd voor een sessie om te bespreken hoe hun betrokkenheid bij de regeling kan worden versterkt.